

Teknik Şartname'nin ilgili maddelerinde belirtilen teknik değerlerden daha uygun değerlere sahip araçların idarenin uygun görmesi halinde kabul edilebileceği şeklindeki düzenlemenin belirsiz olduğu, tüm araç türleri için tork aralığı motor hacmi ve maksimum güç değerlerinin tolerans aralığı belirtilmek suretiyle belirlenmediği ve net değerlere yer verildiği görülmüş olup Teknik Şartname düzenlemelerinin bu haliyle Kamu İhale Kanunu'nda yer alan temel ilkelere uygun

olmadığı

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde "İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur." hükmü,

"Şartnameler" başlıklı 12'nci maddesinde "İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin her türlü özelliğini belirten idari ve teknik şartnamelerin idarelerce hazırlanması esastır. Ancak, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özelliği nedeniyle idarelerce hazırlanmasının mümkün olmadığının ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla, teknik şartnameler bu Kanun hükümlerine göre hazırlattırılabilir.

İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin teknik kriterlerine ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamelerde yer verilir. Belirlenecek teknik kriterler, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olacak, rekabeti engelleyici hususlar içermeyecek ve bütün istekliler için fırsat eşitliği sağlayacaktır.

Teknik şartnamelerde, varsa ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler de yapılır. Bu şartnamelerde teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilir. Belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilmeyecektir.

Ancak, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde "veya dengi" ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebilir." hükmü,

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin “Teknik Şartname” başlıklı 16’ncı maddesinde “(1) İşin teknik ayrıntılarını ve şartlarını gösteren bir teknik şartname hazırlanarak ihale dokümanına dâhil edilir. Teknik şartnamelerde belirlenecek teknik kriterlerin, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olması, rekabeti engelleyici hususlar içermemesi ve bütün istekliler için fırsat eşitliği sağlaması zorunludur. Bu şartnamelerde yerli isteklilerin katılımını engelleyici düzenlemelere yer verilemez.

(2) Teknik şartnamede, varsa ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler de yapılır. Bu şartnamede teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilir. Belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilemez. Ancak, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde “veya dengi” ifadesine yer verilerek şartıyla marka veya model belirtilebilir...” hükmü,

İdari Şartname’nin “İhale konusu işe/alıma ilişkin bilgiler” başlıklı 2’nci maddesinde “2.1. İhale konusu işin/alımın;

a) Adı: Mersin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Araç Kiralama (9 Araç Şoförlü/Yakıtsız) (01.01.2024-31.12.2024 Dönemi)

...

e) Miktarı:

9 Adet Araç Kiralama (9 Araç Şoförlü/Yakıtsız) Hizmet Alım İşİ
1 Adet Tip 1 Araç
6 Adet Tip 2 Araç

2 Adet 4x2 pick-up Araç

9 Adet Şoför

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

f) İşin yapılacağı/malın teslim edileceği yer: Mersin İl ve İlçeleri, Köyleri ile Gerektiğinde İl Dışı Görevlendirilmesi" düzenlemesi,

Teknik Şartname'nin "Araç Özellikleri (Tip1) 1 Adet Şoförlü-Yakıtsız Binek Araç" başlıklı 5'inci maddesinin 5.3'üncü alt maddesinde "TEKNİK ÖZELLİKLER;, Yakıt türü Dizel, Yakıt Tüketimi (l/100km) 3.5-4.8 lt/100km, Motor Silindir adedi 4 silindir, Motor hacmi 1461 cc, Maksimum Güç (PS) 115, Maksimum tork 250-260/1750-2000 Nm/dd, Şanzıman Vites Kutusu düz, Frenler disk/ disk, Kapasite Yolcu kapasitesi (sürücü dahil) 5, Bu teknik değerlerden daha uygun değerlere sahip araçlar idarenin uygun görmesi halinde kabul edilebilir aksi söz konusu olamaz." düzenlemesi,

"Araç Özellikleri (Tip

2) 6 Adet Şoförlü-Yakıtsız Binek Araç" başlıklı 6'ncı maddesinin 6.3'üncü alt maddesinde "TEKNİK ÖZELLİKLER; Yakıt türü Dizel, Yakıt Tüketimi (l/100km) 3.5-4.5 lt/100km, Motor Silindir adedi 4 silindir, Motor hacmi 1598 cc, Maksimum Güç (PS) 120 hp, Maksimum tork 320/1750 Nm/dd, Şanzıman Vites Kutusu düz/otomatik, Frenler disk/ disk, Kapasite Yolcu kapasitesi (sürücü dâhil) 5 Bu teknik değerlerden daha uygun değerlere sahip araçlar idarenin uygun görmesi halinde kabul edilebilir aksi söz konusu olamaz." düzenlemesi,

"Araç Özellikleri (Tip

3) 2 Adet Şoförlü-Yakıtsız 4x2 Pick-Up Araç" başlıklı 7'nci

maddesinin 7.3'üncü alt maddesinde "TEKNİK ÖZELLİKLER; Yakıt türü Dizel, Yakıt Tüketimi (1/1 00km) 8.9-63 lt/100km, Motor Silindir adedi 4 silindir, Motor hacmi 1898 cc, Maksimum Güç (PS) 163 hp, Maksimum tork 360/2000 Nm/dd, Şanzıman Vites Kutusu düz/otomatik, Frenler disk/disk, Kapasite Yolcu kapasitesi (sürücü dâhil) 5 Bu teknik değerlerden daha uygun değerlere sahip araçlar idarenin uygun görmesi halinde kabul edilebilir aksi söz konusu olamaz." düzenlemesi yer almaktadır.

Yapılan incelemede, ihale konusu işin 01.01.2024-31.12.2024 tarihleri arası, şoförlü ve yakıtsız olarak 9 adet aracın kiralanması işi olduğu, Tip-1 1 adet binek aracın, Tip-2 6 adet binek aracın ve Tip-3 2 adet 4x2 pick-up'ın kiralanacağı; binek araçların Bilim, Sanayi Teknoloji Bakanlığınca yayınlanan 2020 yılı yerli muhteva oranları çizelgesinde belirtilen yerli muhteva oranı %50 ve üzerinde olan araçlardan olacağı, pick-up'ların da 2019 yılı yerli muhteva oranları çizelgesinde belirtilen yerli muhteva oranı %50 ve üzerinde olan araçlardan olacağı,

Bahse konu ihalede, 6 adet ihale dokümanının indirildiği, 19.12.2023 tarihinde yapılan ihaleye 4 isteklinin katıldığı, başvuru sahibinin teklif vermediği, 2 isteklinin teklifinin değerlendirme dışı bırakıldığı, ihalenin Mersin Kardelen Turizm Tem. Hizm. Taş. Oto. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. uhdesinde kaldığı, Nusret Kılınç'ın da ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlendiği tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda, ihale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin her türlü özelliğini belirten idari ve teknik şartnamelerin idarelerce

hazırlanmasının esas olduğu, teknik şartnamelerde belirlenecek teknik kriterlerin, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olması, rekabeti engelleyici hususlar içermemesi ve bütün istekliler için fırsat eşitliğini sağlaması gerektiği, kural olarak belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürünün belirtilemeyeceği ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilemeyeceği anlaşılmaktadır.

İdarelerin ihtiyaçlarını uygun şartlarda ve zamanında karşılanması ve ihtiyacı karşılariken ihaleye konu ürünün teknolojik performansını belirlemek konusunda takdir hakkı ve yetkisinin bulunduğu, ihtiyacın belirlenmesi noktasında belli bir cihazın özelliklerini dikkate alma yönünde bir zorunluluğunun bulunmadığı, kaldı ki esas olan hususun idarenin kendi ihtiyaçlarını en etkili ve verimli şekilde temin etmesine imkân sağlayacak düzenlemelerin olması gerektiği değerlendirilmektedir.

Bu bağlamda, idarelerin gerek ihtiyacı olan hizmetin tespiti, gerek ihale konusu alımın niteliklerini dikkate alarak teknik şartnamelerde hangi kriterleri belirleyip belirleyemeyecekleri gerekse de belirledikleri kriterlerin ihtiyacı karşılamada yeterli olup olmadığı noktasında belli bir serbestiye sahip olduğu açıktır. Ancak, alımın konusuna ilişkin teknik kriter ve özellikleri belirleme hususundaki bu takdir yetkisinin, yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine uygun olarak belirlenmesi gerekmektedir.

Teknik Şartname'nin 5.3'üncü, 6.3'üncü ve 7.3'üncü maddelerinde kiralanacak araçların teknik özelliklerine yer verildiği, araçların "tork aralığı, motor hacmi ve maksimum güç" değerlerinin sabit bir değer olarak belirtildiği,

tolerans aralıklarına yer verilmediği, sadece Tip-1 araç için tork aralığının belirlendiği; belirtilen teknik değerlerden daha uygun değerlere sahip araçların, idarenin uygun görmesi halinde kabul edilebileceği şeklinde bir düzenlemeye de yer verildiği görülmüştür.

İdare tarafından şikâyete verilen cevapta “...Kiralanan araca ilişkin herhangi bir marka vs. belirtilmemekle birlikte kiralanacak araca ilişkin teknik özelliklerde aralıklar belirtilmiş olup, bu değerlerden daha uygun değerlere sahip araçlar ile idarenin uygun görmesi halinde kabul edilebilir aksi söz konusu olamaz ibaresi ile bu değerlerin azami şartları olduğu belirtilmektedir. Ayrıca Teknik Şartname'nin 5.2 maddesinde de yer verilen kiralanacak araçlar Bilim, Sanayi Teknoloji Bakanlığınca yayınlanan 2020 yılı yerli muhteva oranları çizelgesinde belirtilen yerli muhteva oranı %50 ve üzerinde olan araçlardan olacağından teknik özellikler bu hususlar gözetilerek hazırlanmıştır.” hususlarına yer verilmiştir.

Teknik Şartname'nin ilgili maddelerinde belirtilen teknik değerlerden daha uygun değerlere sahip araçların, idarenin uygun görmesi halinde kabul edilebileceği şeklindeki düzenlemenin belirsiz olduğu, tüm araç türleri için “tork aralığı, motor hacmi ve maksimum güç” değerlerinin tolerans aralığı belirtilmek suretiyle belirlenmediği ve net değerlere yer verildiği görülmüş olup, Teknik Şartname düzenlemelerinin bu haliyle Kamu İhale Kanunu'nda yer alan temel ilkelere uygun olmadığı ve başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2024/002
Gündem No	: 28

Karar Tarihi	: 10.01.2024
Karar No	: 2024/UH.I-71